

Ερώτηση

**Προς τους Υπουργούς: - Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Εσωτερικών**

Θέμα: «Αλλαγή εγγράφων για τα διεμφυλικά (τρανς) άτομα»

Τα διεμφυλικά (τρανς) άτομα είναι μία από τις πιο περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες. Βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό -μεταξύ άλλων- και λόγω της αναντιστοιχίας της εικόνας τους με τα έγγραφα ταυτότητάς τους και, ως εκ τούτου, βρίσκονται μόνιμα αντιμέτωπα με τις διακρίσεις για λόγους ταυτότητας φύλου σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής.

Στην έκθεσή του «**Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ταυτότητα Φύλου**» ο πρώην Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Thomas Hammarberg, τονίζει:

«Ο όρος “ταυτότητα φύλου” μας προσφέρει τη δυνατότητα να καταλάβουμε ότι το φύλο με το οποίο καταγράφεται ένα νήπιο στη γέννησή του ενδέχεται να μην αντιστοιχεί με την κοινωνική έκφραση του φύλου του όταν αυτό μεγαλώνει. Αναφέρεται δηλαδή στην ατομική και εσωτερική εμπειρία του φύλου, η οποία μπορεί να μην βρίσκεται σε ευθεία αντιστοιχία με το φύλο που γεννιέται και εσωκλείει την προσωπική αίσθηση του σώματος και του φύλου (δηλ. «έκφραση φύλου») και τούτο μπορεί να εκφραστεί στο ντύσιμο, τον τρόπο ομιλίας, τους τρόπους συμπεριφοράς».

Η ρητή απαγόρευση των διακρίσεων για λόγους ταυτότητας φύλου μπορεί να εξασφαλίσει την προστασία των διεμφυλικών ατόμων από τις διακρίσεις και την απροκάλυπτη ή συγκεκαλυμμένη λεκτική και σωματική βία και να αποτρέψει την καταστρατήγηση των βασικών τους ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στη ζωή, του δικαιώματος στη φυσική τους ακεραιότητα και αξιοπρέπεια, του δικαιώματος στην εργασία, στην ασφάλιση και σε υπηρεσίες υγείας, γενικότερα δε να αποτρέψει την εις βάρος τους καταστρατήγηση της αρχής της ισότητας σε κάθε της έκφανση.

Επειδή η Ελλάδα ως χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του Συμβουλίου της Ευρώπης, υστερεί σε επίπεδο νομοθεσίας σε ζητήματα προστασίας και σεβασμού στοιχειωδών δικαιωμάτων για τα διεμφυλικά άτομα, ενώ εσφαλμένα ταυτίζει τις διακρίσεις για λόγους ταυτότητας φύλου με τις διακρίσεις για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού, με αποτέλεσμα μία κατάσταση νομικής απροσδιοριστίας και αβεβαιότητας ως προς τη σαφή προστασία των διεμφυλικών ατόμων από τις διακρίσεις.

Επειδή στην Ευρώπη υπάρχουν χώρες - όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Φινλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ουγγαρία - που διαθέτουν νομοθετικό πλαίσιο που απαγορεύει τις διακρίσεις για λόγους ταυτότητας φύλου και που επιτρέπει την αλλαγή των εγγράφων για τα διεμφυλικά άτομα, είτε αυτά έχουν προβεί σε ιατρικό επαναπροσδιορισμό φύλου είτε όχι, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό και την πραγματική ταυτότητα φύλου.

Επειδή η απουσία νομοθεσίας που να κατοχυρώνει το δικαίωμα στα διεμφυλικά άτομα για την αλλαγή των εγγράφων τους ώστε να συμβαδίζει με το κοινωνικό τους φύλο αποκλείει τα διεμφυλικά άτομα από την πρόσβαση στο σύνολο των κοινωνικών δραστηριοτήτων και λειτουργιών, ενώ τα άτομα που έχουν προβεί σε επαναπροσδιορισμό φύλου υποβάλλονται σε πολυέξοδες και χρονοβόρες διαδικασίες.

Ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Θα κατατεθεί νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με τις διεθνείς και ενωσιακές υποχρεώσεις του ελληνικού κράτους, που θα επιτρέπει στα διεμφυλικά άτομα να προβαίνουν στη διόρθωση του ονόματός τους, προκειμένου να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στην εργασία, την ασφάλιση και τις υπηρεσίες υγείας; Θα διασφαλιστεί η δυνατότητα διόρθωσης του ονόματός τους ανεξαρτήτως των ιατρικών διαδικασιών επαναπροσδιορισμού φύλου, ώστε τα νέα έγγραφα να ανταποκρίνονται στο φύλο όπως τα ίδια τα άτομα επιθυμούν να προσδιορίζεται;

3. Με ποιες νομοθετικές ρυθμίσεις σκοπεύουν να συμμορφωθούν στις υπερνομοθετικές επιταγές για την προστασία των δικαιωμάτων των διεμφυλικών ατόμων και στην αποτελεσματική τιμωρία των εις βάρος τους διακρίσεων και εκδηλώσεων βίας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αφροδίτη Σταμπουλή

Βασιλική Κατριβάνου

Ηρώ Διώτη

Ρένα Δούρου

Νίκος Βούτσης

Όλγα Γεροβασίλη

Ιωάννα Γαϊτάνη

Σοφία Σακοράφα

Κώστας Ζαχαριάς

Παναγιώτα Δριτσέλη

Βαγγέλης Διαμαντόπουλος

Χρήστος Καραγιαννίδης

Αφροδίτη Θεοπεφτάτου

Χαρά Καφαντάρη

Μαίρη Διακάκη

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Ειρήνη Αγαθοπούλου

Μαρία Κανελλοπούλου

Κώστας Μπάρκας